

СУ “Св. Св. Кирил и Методий” град Антоново, обл. Търговище
ул. “Тузлушки герой” № 20, тел.06071/2273
e-mail: info-2500201@edu.mon.bg www sou-antonovo.orgfree.com

СТРАТЕГИЯ

за развитие
на
СУ”Св.Св.Кирил и Методий ” гр.Антоново

за периода 2023-2027 година

Стратегията за развитие на училището за периода 2023/2027 година е одобрена от Обществения съвет (Протокол № 7/12.09. 2023 г.), приета е с Решение № 17, взето с Протокол № 9/14.09. 2023 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № РД-1033/2023 г. на директора на училището.

1. Средно училище, неспециализирано, общинско, в град Антоново.
2. В годината на разработване на стратегията в училището се обучават около 178 ученика от I до XII клас.
3. Целодневна организация на учебния ден е създадена за 64 ученици от начален етап – 3 групи.
4. Целодневна организация на учебния ден е създадена за 49 ученици от прогимназиален етап - 2 групи.
5. В училището се обучават 10 ученика със специални образователни потребности.
6. Учениците с различен етнически произход (ромски) са 78 % от общия брой на учениците.
7. Училищната общност е много добре функционираща – формиран е Обществен съвет, Ученически съвет, училището осъществява сътрудничество и с други училища.
8. Квалификацията на учителите е изведена като водещ училищен приоритет; прилагат се форми на наставничество на млади и новоназначени учители.
9. Училището развива дейност по европейски проекти.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата стратегия за развитие на Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Антоново за периода 2023 – 2027 година очертава в дългосрочен план пътя и насоките за развитие, основните тенденции, цели, задачи и приоритети в дейността на училищната институция, както и ресурсите, с които училището ще постигне нейното изпълнение. С реализирането на стратегията ще се отговори на очакванията на участниците в образователния процес:

1. *Учениците* – създаване на оптимални условия за обучение, възпитание и социализация на всеки ученик съобразно индивидуалните му способности и потребности чрез изграждане на образователно пространство, в което всеки ученик да намери себе си, да почувства и съпреживее ситуация на успех в процеса на своето обучение; формиране у учениците на нагласа за непрекъснато образование, саморазвитие и самореализация;
2. *Родителите* – удовлетворяване на очакванията за съвременна организация на образователния процес и постигане на по-високо качество и по-високи резултати от училищното образование;
3. *Обществото и пазара на труда* – изграждане у учениците на социално-значими жизнени ценности, професионално-личностни компетенции, които да отговарят на потребностите на обществото;
4. *Педагогическите специалисти* – развиват умения да организират, координират и контролират дейностите по време на преподаването, да прилагат конструктивни

подходи на сътрудничество, да осъществяват методическа и организационна подкрепа, да идентифицират собствените потребности от продължаваща квалификация и др.

5. Характеристика на училището

Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ е общинско, средишно училище. Броят на учениците в дневна форма за предходната учебна година е 184 (най-малък брой ученици през последните три години), разпределени в 12 паралелки. В училището е създадена добра система на организация на всички видове дейности, съгласуваност и отчетност на резултатите. Правилното планиране на образователната дейност, умелото ѝ осъществяване и контрол допринасят за усъвършенстване качеството на организацията и провеждането на обучение в училище.

Общият среден успех на училището за учебната 2022/2023 година е 4,13.

Педагогическите специалисти и учениците се включват активно в образователни, културни, спортни и граждански инициативи, организирани на училищно, общинско, областно и национално ниво. Осъществяват се дейности, свързани както с образователната дейност, така и с широк спектър от дейностите по занимания по интереси.

Приоритет в дейността на училището е повишаване качеството на образование по всички учебни предмети и постигане на добри резултати на НВО в IV, VII, X клас и ДЗИ, които са съизмерими с резултатите на местно и национално ниво, както следва:

Резултати от НВО в 4 клас

Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Разлика между училищен и областен резултат
БЕЛ	39	70,50	31,50
Математика	55	64,40	9,4

Резултати от НВО в 7 клас

Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Разлика между училищен и областен резултат
БЕЛ	36,11	55,04	18,93
Математика	46,33	35,29	-11,04

Резултати от НВО в 10 клас

Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Разлика между училищен и областен резултат
БЕЛ	37,89	49,44	11,55
Математика	44,21	34,50	-9,71

Резултати от ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

Учебен предмет	Брой явили се	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Разлика между училищен и областен резултат
БЕЛ	12	46,45	50,14	3,69
ГИ	12	39,70	62,11	22,41

Анализ на резултатите на учениците от НВО и ДЗИ (*целесъобразно е и разглеждането им в сравнителен план с предходни години*):

Средния успех по БЕЛ от НВО 4 клас е по-висок през учебната 2021/2022 година в сравнение с успеха през учебната 2022/2023 година. По математика успеха се запазва. През учебната 2021/2022 година, средния успех по БЕЛ от НВО 7 клас е по-висок, като разликата е 3,5 в сравнение с получения резултат през учебната 2022/2023 година. Резултатът по математика от НВО 7 клас е по-висок през учебната 2022/2023 година в сравнение с учебната 2021/2022 година. На НВО 10 клас, резултатът по БЕЛ е по-висок в сравнение с предходната година, а по математика е по-нисък за учебната 2022/2023 година отколкото през учебната 2021/2022 година. От ДЗИ средния успех се запазва, а от втори ДЗИ успехът е по-нисък.

В процеса на обучение особено внимание се отделя на стимулиране интереса на учениците към овладяване на книжовния български език като основна предпоставка за успешно възприемане на учебното съдържание по всички учебни предмети. Голямо значение за учениците в гимназиалния етап има и изучаването на предметите от профилираната подготовка, в т.ч. и обучението по чужд език. Утвърждава се тенденция за постоянно нарастване качеството на подготовката на завършващите средно образование. Приетите във висши училища по специалности са близки или сходни с изучаваните профилиращи предмети в гимназиален етап. Основна роля за качествената урочна работа има педагогическият екип на училището – високо квалифицирани учители, прилагащи съвременни методи на обучение и възпитание в работата си.

Удовлетворяващо е представянето на учениците на състезания и конкурси на различни нива, както и включването им в различните дейности по интереси, с които се цели учениците да получат възможност за лична и творческа изява, да се впишат в училищната среда.

Училището работи по НП „Заедно в изкуствата и спорта“, НП „Подкрепа на личностното

развитие на децата и учениците“, НП „Иновации в действие“, НП „Без свободен час“, Проект BG 05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“.

Наложият се стил на екипност в работата и положителното отношение на училищното ръководство към училищния персонал, партньорството с родители и заинтересовани страни и институции, са също фактори, които определят положителната характеристика на училището.

II. АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪТРЕШНАТА И НА ВЪНШНАТА

1. Анализ и оценка на вътрешната среда (SWOT анализ)

Целта на SWOT-анализа (*силни, слаби страни, възможности, заплахи*) е да се определи състоянието на училището като система.

СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
1	2
<p>ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС</p> <p>1. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС</p> <p>1. Целенасочена и последователна политика за подобряване на обхвата на училищното образование и повишаване на неговото качество.</p> <p>2. Профилирано обучение в гимназиален етап, насочено към усвояване на ключови компетентности.</p> <p>3. Осъществяване на здравно, екологично и ГО;</p> <p>4. Опит в обучението на ученици със специални образователни потребности.</p> <p>5. Създадени условия за целодневна организация на учебния ден.</p> <p>УЧЕНИЦИ</p> <p>1. Привличане на учениците като партньори в образователния процес и при разработване и реализиране на проекти.</p> <p>2. Достойно представяне на общински, областни, национални олимпиади и конкурси в различни области.</p> <p>3. Резултати от обучението, свързани с придобиването на ключови компетентности.</p> <p>4. Няма регистрирани сериозни противообществени прояви;</p> <p>1.</p>	<p>1. Анализ на демографската перспектива на общината и региона във връзка с успешното реализиране на приема при условията на ЗПУО.</p> <p>2. Разширяване на приема след завършено основно образование съгласно ЗПУО – профилирана подготовка и търсене на възможности за осъществяване и на професионална подготовка.</p> <p>3. Повишаване на капацитета на учителите за промяна на стила и методите на работа и ориентиране на обучението към потребностите на отделната лично.</p> <p>4. Повишаване на професионалната подготовка на учителите за промяна на стила и методите на работа и ориентиране на обучението към потребностите на отделния ученик.</p> <p>5. Непрекъснат мониторинг на дейностите в образователния процес и своевременно предприемане на действия за неговото подобряване.</p> <p>6. Използване на портфолиото на педагогическите специалисти като инструмент за професионално развитие и оценка.</p> <p>7. Повишаване на квалификацията, обмяна на добри педагогически практики и внедряване на иновации на базата на ИКТ.</p> <p>8. Високи изисквания към собствената научна и педагогическа подготовка, изпълнение на личен план за развитие на педагогическия специалист.</p> <p>9. Ефективност на работата на МО за повишаване</p>

<p>ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кадрова осигуреност с квалифицирани учители в т.ч. и педагогически съветник, повече от 50 % от учителите имат защитена ПКС (I – V). 2. Създадени условия за повишаване на квалификацията на учителите и наставничеството, обмен на успешни педагогически практики, МО. 3. Системен контрол върху качеството на образователния процес. 4. Екипност и диалогичност в работата на всички нива. 5. Добър ръководен екип, главни учители, подпомагащи ръководството на училището. 6. Добро институционално взаимодействие. 	<p>подготовката на учителите и споделяне на добри практики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 10 .Преодоляване на рутината и формалното изпълнение на служебните задължения. 11. Възможност за кариерно развитие. 13. Разширяване възможностите за вътрешноинституционална и извънучилищна квалификационна дейност. 14 .Оптимизиране на екипната работа в различни направления. 15. Подкрепа на личностното развитие на учениците, превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска – ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище. 16. Превенция на агресията и противообществените прояви.
<p>УПРАВЛЕНИЕ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Осигуряване на свободен, неограничен и равен достъп до образование. 2. Високи стандарти на предлаганото образование. 3. Дългогодишни традиции и резултати в образователната дейност, съобразени със социално-икономическото развитие на региона. 4. Работещи и ефективни вътрешноучилищни разпоредби. 5. Ритуализация на училищния живот. 6. Информация за дейността на училището чрез поддържане на актуален сайт. 7. Добра координация и обмен на информация между класни ръководители, педагогически съветник и ръководството на училището при работа с учениците с проблемно поведение и в риск от отпадане. 8. Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес. 	<ol style="list-style-type: none"> 17. Осигуряване на възможности за развитие и изява на талантиливи ученици. 18. Превръщане на училището в център за предоставяне на образователни услуги – кариерно ориентиране, извънкласни дейности, занимания със спорт и др. 19. Използване на съвременни образователни технологии за мотивиране на учениците и прилагане на усвоените знания в практиката. 20. Активно включване на учители и ученици в разработване на проекти по Национални програми и програми на ЕС. 21. Гъвкаво използване на системата за оценяване на постигнатите резултати от труда на педагогическите специалисти и за определяне на ДТВ на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал. 22. Целенасочени дейности за поддържане и издигане авторитета на училището. 23. Стимулиране на дарителската дейност. 24. Усвояване на средства по проекти. 25. Разширяване на партньорствата с институции и НПО.
<p>ПАРТНЬОРСТВА И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Съвместна работа с местни структури: РУО – Търговище, Община –Търговище, МКБППМН, РУ „Полиция“ и инспекторите от ДПС, Дирекция 	<ol style="list-style-type: none"> 26. Сътрудничеството с родителите: структуриране и дейност на обществения съвет и училищно настоятелство, реализиране на инициативи и съвместни дейности. 27. Осъвременяване на МТБ и продължаване внедряването на иновации на базата на ИКТ.

<p>„Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“, Ресурсен център, културни институти, медии, неправителствени организации и др.</p> <p>ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Добро управление на финансовите средства в условията на делегирани бюджети. 2. Обективност, публичност и достъпност при разработване и управление на бюджета. 3. Управленска култура на ръководството и връзка между управленските функции: планиране, организиране, координиране и контрол. 4. Коректно и редовно обезпечаване на средствата за заплати и възнаграждения, осигурителни вноски, ДТВ, средства за облекло. 5. Съгласува разпределението на бюджета по дейности, размера на капиталовите разходи, както и отчета за изпълнението му (за институциите на делегиран бюджет и за частните детски градини и частните училища, които получават средства от държавния бюджет) с Обществения съвет, като изиска от него становище по тях. <p>МАТЕРИАЛНИ РЕСУРСИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Относително добра материална база – учебни кабинети, компютърни зали, мултимедийни кабинети, физкултурен салон, спортна площадка, достъп до Интернет, Wi-Fi мрежа, видеонаблюдение. 2. Учебно-технически средства – преносими компютри, мултимедии, техника за размножаване, интерактивни бели дъски, наличие на информационни програмни продукти. 3. Обновяване и подобряване на МТБ според възможностите на бюджета. 	<p>28. Ограничаване достъпа на външни лица и МПС в района и сградата на училището и създаване условия за инциденти.</p>
СЛАБИ СТРАНИ	РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ
<i>1</i>	<i>2</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Тенденция към намаляване броя на учениците поради демографската характеристика на региона. 2. Голям брой извинени отсъствия, както и 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демографски проблеми в региона, обезлюдяване, ръст на миграцията, ниска раждаемост, наличие на безработица и икономическа несигурност и в резултат

отсъствия по неуважителни причини на ученици в гимназиален етап.	намаляване броя на учениците, което се отразява на приема в училището.
3. Недостатъчни умения на учителите за използване и създаване на електронни учебни ресурси.	2. Риск от засилване на отрицателните влияния на обкръжаващата среда върху учениците – агресия, зависимости и др.
4. Недостатъчни умения за справяне с ниската мотивация за учене.	3. Негативно отношение към училището и липса на мотиви за учене – по-ниски резултати от учебната дейност.
5. Липса на достъпна архитектурна среда за ученици с увреждания (подстъпи, асансьор, специални тоалетни).	4. Ниска заинтересованост на голяма част от родителите към случващото се в училище.
6. Недостатъчно използване на възможностите за привличане на родителите.	5. Недостатъчно развита система на организационна култура между различните институционални нива за методическа подкрепа, фокусирана върху индивидуалния напредък на конкретния ученик;
7. Увеличаващ се процент на незаинтересовани и неактивни родители.	6. Недостатъчно развита система от единни индикатори за
8. Недостатъчни финансови средства за капиталови разходи и текущи ремонти.	
9. Недостатъчни средства за електронни ресурси.	

Изводи:

Анализът показва, че релацията „силни страни – възможности“ извежда по-голяма тежест на силните страни, което определя стратегия за развитие, насочена към развитие на постигнатите позиции и разкриване на нови перспективи.

2. Анализ на външната среда (PEST анализ)

Външните фактори имат негативно въздействие върху развитието на образователната система. Въздействието на средата оказва силно влияние върху личността на учениците, мотивацията им за учене, а също така и върху поведението им.

Анализ на тенденциите на външната среда

Среда	Тенденции	Последствия
1	2	3
Политическа	ЗПУО – образованието е национален приоритет.	Качествена промяна във философията на образователната система: нова образователна структура, организация на обучение, гъвкавост и свобода на учебните планове и програми, ново отношение към ученика и учителя и неговата квалификация и кариерно израстване, оптимизирана система на оценяване, форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците, автономия на институцията и др.
Икономическа	Нестабилна/неработеща икономика. Социални неравенства – ниски доходи на семействата,	Свиване на разходната част от бюджета на училището. Ученици напускат училището – семействата заминават в чужбина. Недостатъчна материална осигуреност на ученика в семейството.

	безработни родители. Съществен ръст на заплатите на педагогическите специалисти през последните години	Повишаване мотивацията на учителите за съзнателно и отговорно отношение към професионалните им задължения.
Социална	Влошаване на демографските показатели. За родителите образованието на децата им не е водеща ценност. Стремеж за подобряване влиянието на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене.	Намаляване броя на учениците. Нарастване на социалните различия между учениците. Подобрени показатели на възпитателната дейност в училище чрез включване на образователни медиатори. Ниска мотивация за учене. Негативно отношение към училището.
Технологична	Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси. Промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии.	Добра материална база, съдържаща условия за повишаване на качеството ефективността на образователния процес.
Нормативна	ЗПУО и държавни образователни стандарти	Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата на предучилищното и училищното образование. Постигнат разумен баланс между нормативност (рамка) и овластяване и свобода на отделните участници в процеса на училищното образование – учителите, родителите, учениците.

Изводи:

Въздействието, което оказва външната среда върху българското училище, е противоречиво. Изразени негативни фактори са икономическата и социалната среда, които имат определящо значение за образователната система. Прогнозите за тяхното развитие и влияние са в зависимост от външни и вътрешно-политически фактори. При тази неопределеност е трудно да се предвиди тенденцията в развитието им. Може обаче да приемем на базата на сегашното им състояние, че се търсят възможности за подобряване влияние върху образователната система.

III. МИСИЯ и ВИЗИЯ

1. Мисията на СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е да подкрепят учениците в процеса на овладяването на ключовите компетентности, развитието и усъвършенстването им в безопасна и здравословна училищна среда, с квалифицирани педагогически специалисти и в партньорство с родителите. Усилията ни са насочени към придобиване от учениците не само на базисно образование, но и на актуални знания, умения и компетентности, които са им необходими, за да се реализират успешно в обществото и на пазара на труда, с проява на уважение към гражданските права на другите и отговорно собствено поведение.
2. Визия: СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ ще продължи да се утвърждава и развива като училище, предоставящо качествено образование, в което се прилагат иновативни педагогически техники, което ангажира, мотивира и подкрепя учениците за тяхното интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите им.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

1. Ориентираност към личността

Най-важната задача за екипа на СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е всеки ученик да получи онези знания и умения, които ще осигурят неговата личностна реализация в динамично променящия се живот. Да се провокира неговата мотивацията да прилага усвоените компетентности на практика.

2. Равен достъп до качествено образование

Всеки наш ученик има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му. Училището осигурява подкрепа на развитието и равнопоставеност, като не допуска никакви форми на дискриминация .

3. Традиция

Учебно-възпитателният процес се базира на приемственост между добрите практики и новите политики. Запазваме и развиваме българската образователна традиция.

4. Гъвкавост

Нашата образователната и възпитателната дейност е ориентирана към многообразните личностни потребности и предоставя възможности за свободен избор на обучаваните.

5. Обективност

При оценяването измерваме не само постижения по установените стандарти, но и мотивираме учениците, повишаваме себеуважението им, даваме обратна информация на семейството.

6. Хуманизъм и толерантност

Взаимоотношения между членовете на училищната общност се съобразяват с баланса

между права и отговорности и с принципите етичност, колегиалност и зачитане достойнството и ценността на всеки човек.

7. Сътрудничество

Убедени сме, че успешната образователна и възпитателна политика се основава на партньорство с родителите, сътрудничество с други институции за подпомагане на училищната дейност и подобряване на материалната база.

8. Отговорност и прозрачност на управлението

Всички членове на педагогическата колегия и административния персонал спазват принципа на законосъобразност и гласност на дейностите и политиките. Носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.

V. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА УЧИЛИЩЕТО

1. Стратегическа цел

1.1. Създаване на съответстваща на съвременните тенденции среда за обучение, възпитание и подкрепа.

1.2. Изграждане на мотивирана училищна общност – споделяща ценности и визия за формиране на образовани и креативни личности, с активна гражданска позиция и отговорно поведение и отношение към обществените процеси.

1.3. Подобряване и развитие на дигиталните умения – еднакво важни както за учителите, така и за учениците на 21-ви век.

2. Специфични за училището цели

2.1. Повишаване на резултатите от обучението на учениците и ориентация към придобиване на ключови компетентности.

2.2. Ефективно включване на учениците в образователния процес и подкрепа за личностното им развитие.

2.3. Изграждане и поддържане на училищна организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на образованието за устойчиво развитие.

2.4. Повишаване/разширяване на професионалната компетентност и квалификация на педагогическите специалисти.

2.5. Взаимодействия с родители, институции и структури за подпомагане дейността на училището.

VI. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО

I. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване

1. Поддържане на високо качество и ефективност в процеса на училищното образование съобразно индивидуалните способности и потребности на учениците чрез организиране на дейността на училището в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и ДОС:

1.1. Планиране, организация и контрол на дейността на училището.

1.2. Осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.

- 1.3. Осъществяване на обучение по учебни планове за профили съобразно потребностите и интересите на учениците и възможностите на училището.
2. Мерки за повишаване на качеството на образованието:
 - 2.1. Управление на институцията:
 - а) стратегическо планиране: определените политики за развитие на институцията са в съответствие със законите на страната;
 - б) устройството и дейността на училището е регламентирано в правилник в съответствие със ЗПУО и подзаконовите актове по прилагането му;
 - в) своевременно са приети и утвърдени училищните учебни планове;
 - г) лидерство в училищната общност, създадени условия за доверие, сътрудничество и прозрачност в управлението, както и за делегиране на правомощия;
 - д) ефективна комуникация между участниците в образователния процес за изпълнение на приетата стратегия за развитие на училището и за изпълнение на решенията на педагогическия съвет;
 - е) установени партньорски отношения с обществения съвет и с настоятелството за постигане целите на институцията;
 - ж) утвърдена система за вътрешноинституционална квалификация на педагогическите специалисти в институцията, създаване система за наставничество;
 - з) утвърждаване на формите на ученическо самоуправление;
 - и) увеличаване броя на учителите с ПКС, участие във форми за продължаваща квалификация, вкл. междуинституционални под формата на методически семинари, лектории, дискуссионни форуми, открити практики, презентации на творчески проекти, на резултати и анализи от проведени педагогически изследвания и др.;
 - й) квалификация на административните служители;
 - к) ефективен контрол на дейностите, на отсъствията на учениците, на воденето и на съхранението на документацията, др.;
 - л) ефективно взаимодействие и общуване с родителите като участници в образователния процес: информиране за индивидуалния напредък на учениците, приемане на мнения, предложения и сигнали за нередности, планиране и организиране на съвместни дейности и др.
 - м) постигната училищна автономия: партниране с общински доставчици на социални услуги за подкрепа за личностно развитие на учениците;
 - н) законосъобразно, целесъобразно и прозрачно разходване на бюджетните средства и ефективно управление на материалните от страна на ръководния екип;
 - о) осигуряване и използване на ИКТ в административната дейност: въведена деловодна програма, софтуерни продукти за водене документацията на училището (книга за заповеди на директора, книга за решенията на педагогическия съвет, книга за контролната дейности др.)
 - п) успешно участие и изпълнение на национални програми и работа по проекти, осигурени допълнителни средства за успешно реализиране на планираните политики с оглед развитие на училището и др.

2.2. Образователен процес:

- а) осигуряване на ефективно взаимодействие с учениците в процеса на обучение: ефективно планиране (дефиниране на ясни образователни цели и планиране на дейности, надграждащи усвоеното и ориентирани към самостоятелна, творческа работа от страна на учениците), избиране и прилагане на иновативни методи, техники и средства при провеждане на учебния час, мотивиращо управление на паралелката;
- б) използване на мултимедийни презентации и електронни ресурси в образователния процес;
- в) ориентирани на обучението към формиране на умения за учене и компетентности в областта на българския и на чужд език, културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
- г) подкрепа при формиране на инициативност и предприемачество, дигитални компетентности, STEM умения и др.;
- д) насоченост към формиране на социални учения за общуване, самооценка, самоконтрол, работа в екип и др.;
- е) проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всеки ученик;
- ж) осигуряване на обща и/или на допълнителна подкрепа за ученици с обучителни трудности и/или с проблемно поведение, в риск от отпадане, със специални образователни потребности;
- з) постигане на устойчивост/повишаване на резултатите от НВО и ДЗИ;
- и) осигуряване на занимания по интереси според желанията на учениците и възможностите на училището;
- й) увеличаване броя на учениците, участващи в училищните, общинските, областните и националните кръгове на олимпиади и състезания и подобряване на резултатите;
- к) утвърждаване на спортен календар на училището и развиване на компетентности, свързани със здравето и спорта чрез участие на ученици в спортни прояви, осигурени от училището или провеждани извън него, разходки и игра на учениците сред природата, провеждане на зимни и/или летни лагери с учениците и др.;
- л) осигуряване на заместване на отсъстващи учители;
- м) разработване и реализиране на вътрешни проекти и дейности с учениците и др.

2.3. Институционална среда:

- а) създаване на благоприятна и толерантна атмосфера на общуване, доверие и взаимопомощ, достъпна и подкрепяща среда;
- б) поддържане на ефективна информационна среда за родителите с цел информиране индивидуалния напредък на учениците;
- в) създаване на подходящи условия за сътрудничество и ефективно взаимодействие с общественния съвет, настоятелството и заинтересовани страни (НПО и общинските доставчици на социални услуги в подкрепа за личностно развитие на учениците и др.);
- г) превръщане на училището в желано място за ученика: позитивна среда, осигурено

- библиотечно-информационно обслужване, общежитие, столово хранене и др.;
- д) популяризиране на дейността на училището, поддържане на активен и функционален сайт за утвърждаване авторитета на институцията;
 - е) създаване на образователно пространство в съответствие с нормативните изисквания за здравословна, функционална, достъпна и безопасна среда, гарантираща живота и здравето на учениците;
 - ж) осигуряване на пълен достъп на всички ученици до медицинско обслужване;
 - з) наличие на ресурсен кабинет, кабинет на логопед, психолог/педагогически съветник;
 - и) поддържане и обновяване на системата за постоянно видеонаблюдение и спазване на пропускателния режим и др.;
 - й) гарантиране на удовлетвореност на участниците в образователния процес: устойчивост на резултатите/ подобряване на постиженията на учениците, успешна личностна и професионална реализация на педагогическите специалисти, задоволени очаквания на родителите, признат авторите в общността.

II. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и на общочовешки ценности у учениците

1. Създаване на подходящи условия за интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.
2. Планиране и реализиране на дейности, насочени както за запознаване на учениците с националните, европейските и световните културни ценности и традиции, така и за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и българското национално самосъзнание.

III. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности

1. Планиране на дейности, насочени към формиране и развиване на умения, свързани със спорта и здравето и придобиване на компетентности за прилагане принципите на устойчиво развитие.
2. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности
 - 2.1. Провеждане на училищен спортен празник.
 - 2.2. Организиране на училищни спортни състезания.
3. Поддържане и обновяване на спортната база на училището.

IV. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

1. Възпитаване на учениците в толерантност и уважение към:
 - 1.1. правата на децата, учениците и хората с увреждания;
 - 1.2. етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин.
2. Организиране и провеждане на дейности насочени към запознаване с правата на децата, учениците и хората с увреждания.
3. Целенасочена работа, ориентирана към комплексно здравно образование чрез интерактивни дейности и занимания в часовете на класа, посветени на превенцията на

тютюнопушенето, наркоманиите и злоупотребата с алкохол, активна спортна и туристическа дейност.

4. Организиране и провеждане на инициативи и мероприятия за формиране на навици за здравословен начин на живот и правилни житейски избори чрез обучения по:
 - 4.1. безопасност на движението;
 - 4.2. действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари;
 - 4.3. оказване на първа помощ;
 - 4.4. поведение при кризи и екстремни ситуации.
5. Планиране и реализиране на политики, насочени към:
 - 5.1. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
 - 5.2. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;
 - 5.3. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.
6. Утвърждаване на ученическото самоуправление чрез:
 - 6.1. повишаване ролята на съветите на класа и ученическия парламент при организиране и осъществяване дейността на училището;
 - 6.2. участие на представители на ученическата общност при обсъждане на проблеми и вземане на управленски решения, както и при отчитане на резултатите от образователния процес.
7. Ритуализация на училищния живот:
 - 7.1. определяне на училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
 - 7.2. определяне на ученически униформи или на елементи от тях.

V. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на училищното образование на ученици в задължителна училищна възраст

1. Изпълнение на мерките, регламентирани в Постановление № 100 на Министерски съвет от 8.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, чрез организиране участието на лица от персонала в екипите за обхват с оглед:
 - 1.1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на ученици;
 - 1.2. своевременно извършване на посещения по домовете на ученици в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини;
 - 1.3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в образователната институция;
 - 1.4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо

образование;

- 1.5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот;
 - 1.6. прилагане на целенасочени мерки за превенция на отпадането на учениците на прехода между VII и VIII клас;
 - 1.7. проследяване на изпълнението и на резултатите от предприетите мерки за преодоляване отсъствието на децата и учениците по неуважителни причини и отразяването им в ИСРМ.
2. Осигуряване на взаимодействие и подкрепа в изпълнение на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (РУО- Търговище, Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.

VI. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или за възпитание

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- 2000 г - Европейската социална харта /ревизирана/;

- 1992 г.- Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 г.- Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващото образование.

Училищната програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „ увреждане”, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Средно училище „Св.Св.Кирил и Методий” е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

Настоящият документ има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Анализ на училищната среда.

През последните години учениците са от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си.

Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование, умението за общуване с представители на различни култури,
- съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.
- Насърчават се също представители на малцинствените групи да се образуват и квалифицират за учители, за да имат пряко участие в образованието на децата.
- Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част

от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

Продължава създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища и детските градини, която да включва:

- достъпна архитектурна среда екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- диагностична и консултативна дейност специални учебно-технически средства и апаратура
- индивидуални образователни програми учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.
5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
6. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
7. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
8. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
9. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.
10. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.
11. Включване на ученици в групи за преодоляване на обучителни затруднения, в т.ч. по проект „Успех за теб“.
12. Организиране на:
 - 12.1 тематични срещи с успели хора от уязвимите общности.
 - 12.2 включване на ученици от уязвимите групи в „Ден на ученическото

самоуправление“, в организацията и провеждането на училищни празници, състезания и други събития;

12.3 изработване на информационни материали, постери, брошури в седмицата на толерантността.

13. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

14. Показване на добри практики и работещи модели и техники.

VII. Приобщаване на учениците

1. Обща подкрепа за личностното развитие, насочена към всички ученици в училището, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

1.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:

- а) обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
- б) провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.

1.2. Кариерно ориентиране на учениците – провеждано от педагогическия съветник или от кариерен консултант.

1.3. Занимания по интереси:

- а) дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- б) изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
- в) обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците;
- г) библиотечно-информационно обслужване – осигуряване на безплатни учебници за ученици, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация;
- д) грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището;
- е) осигуряване на общезитие – за ученици от други селища;

ж) поощряване с морални и материални награди – по ред, определен в правилника за дейността на училището.

- 1.1. Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа:
 - а) допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително оgramотояване на ученици, за които българският език не е майчин;
 - б) консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.
- 1.5. Провеждане на консултации с напреднали ученици с цел подготовка за участие в олимпиади, състезания и конкурси. Включване в НП: „Ученически олимпиади и състезания”, модул „осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади”.
- 1.6. Награждаване на ученици за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност – при и по определен повод за поощрение по реда на ПДУ.
2. Допълнителна подкрепа
 - 2.1. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора за конкретен ученик.
 - 2.2. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявиени дарби и с хронични заболявания.
 - 2.3. Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

VIII. Противодействие на тормоза и насилието

1. Изграждане на позитивна, подкрепяща среда за превенция на тормоза и насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:
 - 1.1. изграждане на позитивен организационен климат в училището;
 - 1.2. психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.
2. Оптимизиране на системата за видеонаблюдение, контрол на достъпа и дежурство в

училище с оглед недопускане на прояви на агресия.

3. Запознаване на всички ученици и родителите им с Етичния кодекс на общността и с правилата на поведение в класа.

IX. Превенция на риска от ранно отпадане от системата на училищното образование

СУ „Св.Св.Кирил и Методий”- гр.Антоново е средишно училище и единствено средно ощообразователно училище в общината. Паралелките от 8 до 12 клас са профилирани с профили „Природни науки” и „Обществени науки”. Материалната база е в много добро състояние – в началото на 2014-2015 учебна година бе оборудван компютърен кабинет по програма на МОН - ИКТ . Учениците от 1 до 12 клас пътуват ежедневно от 24 населени места в община Антоново и пътуващите ученици почти 100- процентово са обхванати в 5 полуинтернатни групи. Етническият състав е смесен – българи, турци и роми.

Общият персонал в училището е 35 щатни места, от които 23– педагогически и 11 непедагогически .

Успешната интеграция на учениците от ромската общност в училището е приоритетна задача пред ръководството и учителския екип. В резултат на непрекъснатите усилия в тази насока, в училището е изградена атмосфера на толерантност и зачитане правата на всеки. Въпреки извършеното обаче и в СУ - Антоново е ясно изразена тенденцията, характерна за цялата страна – спад в мотивацията за учебен труд, голям брой неизвинени отсъствия, отпаднали ученици. Административните мерки на практика са неприложими. Причините са предимно поради допуснати безпричинни неизвинени отсъствия, честа миграция на родителите (преобладаващо извън граница, но и в други по-добре развити икономически райони на страната), слаба мотивация на родители и деца, недостатъчен родителски контрол, слаб успех.

Причина за отпадането на големия брой ученици от VIII и IX клас е заминаването им в чужбина заедно с родителите, някои от които от дълги години пребивават там. Друга типична причина са и ранните бракове в и след VIII клас на момичетата от ромски произход.

74 % от учениците от СУ – Антоново продължават обучението си след завършено основно образование, но още в 8 клас много от тях отпадат.

От завършилите средно образование през трите години около 10% - 20% продължават образованието си във висши учебни заведения, като до сега не е имало такъв от ромски произход. Слаба е активността на родителите в училищния живот-родителски срещи, мероприятия организирани, отзоваване при повикване от страна на ръководството при проблеми с конкретен ученик..

Цели

1. Прибиране и задържане на децата от ромски произход в училище;

2. Създаване на благоприятни условия за повишаване на интереса към учебно-възпитателния процес;
3. Равнопоставено участие на етническите малцинства в учебния процес;
4. Мотивиране и осъзнаване на необходимостта от придобиване на образование осигуряващо конкурентноспособност на пазара на труда;
5. Приобщаване към проблемите на училището на родителската общност и създаване на благоприятна среда и доверие на родителите на учениците от ромски произход;
6. Подобряване квалификацията на учителите за работа в мултикултурна среда.
7. Намаляване на броя на отсъствията с 20%.
8. Намаляване на броя на отпадналите ученици с 20%.

Задачи:

1. Изграждане на оптимизирана система от взаимовръзки и обратна информация за поведението и успеваемостта на учениците;
2. Развиване на действаща, ефективна система за преодоляване на проблема с безпричинните отсъствия;
3. Реализиране на дейности в партньорство с други структури, родители, неправителствени организации – подкрепяща среда;
4. Обучение на педагогически екипи да идентифицират и решават социалните, образователните, поведенческите други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище;
5. Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми и подкрепи за мотивиране и задържане на децата, осигуряване на консултиране, съветване, професионално ориентиране, активно въвличане и работа със семейството;
6. Създаване на условия за опознаване и разбирателство между различните етнически групи и мотивиране на семействата за безпроблемно интегриране на учениците.
7. Извършване на своевременни анализ и оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане (посещения по домовете за установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на учениците, пряко взаимодействие с родителите за повишаване на родителския капацитет и засилен родителски контрол и др.) Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности:
 - 7.1. за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.;
 - 7.2. инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание;
 - 7.3. свободен достъп до училищната база;
 - 7.4. изпълнение на проекти;
 - 7.5. кариерно ориентиране и консултиране;
 - 7.6. превенция на рисковете и здравословни житейски избори.
8. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане:

- 8.1. изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа на учениците в риск и ниска мотивация;
- 8.2. консултиране и допълнителна работа;
- 8.3. целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ;
- 8.4. недопускане на прояви на агресия и тормоз;
- 8.5. предложение за отпускане на семейни и други помощи в натура според индивидуалните потребности на учениците.
9. Дейности на ученическите съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане, вкл. и по подхода „връстници обучават връстници“, включване на ученици с образователни дефицити в мотивиращи дейности с цел задържането им в училище.
10. Повишаване на уменията и квалификацията на педагогическите специалисти за работа с ученици с различни обучителни затруднения:
 - 10.1. споделяне на опит и добри практики;
 - 10.2. наставничество.
11. Консултации на класните ръководители, психолога/педагогическия съветник за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.
12. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище:
 - 12.1. информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорностите и превенцията;
 - 12.2. повишаване участието и ангажираността на родителите в живота на паралелката и училището при осъществяване на съвместни и извънучилищни дейности и обмен на добри практики с участието на родителите.
13. Подкрепа на семейства на деца от рискови групи и повишаване на родителския капацитет:
 - 13.1. информирание/насочване на родителите за възможностите за социално подпомагане и предоставяне на социални услуги;
 - 13.2. предоставяне на стипендии – на ученици само с един родител по предложение на комисията за стипендиите, за преодоляване от ученика на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа до образование.
14. Консултации на класните ръководители, психолога/педагогическия съветник за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.

***VII. ПРИЛОЖЕНИЯ: ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ И ОТЧЕТИ ЗА ВСЯКА
УЧЕБНА ГОДИНА, ПРИЕТИ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ***